

Riigikaitsekomisjoni tegevuse ülevaade Riigikogu XIV koosseisu II istungjärg (09.09.2019 – 20.12.2019)

Koosseis

Esimees: Andres Metsoja (Isamaa fraktsioon)
Aseesimees: Kalle Laanet (Eesti Reformierakonna fraktsioon)
Liikmed: Jaak Juske (Sotsiaaldemokraatliku Erakonna fraktsioon)
Johannes Kert (Eesti Reformierakonna fraktsioon)
Leo Kunnas (Eesti Konservatiivse Rahvaerakonna fraktsioon)
Ants Laaneots (Eesti Reformierakonna fraktsioon)
Alar Laneman (Eesti Konservatiivse Rahvaerakonna fraktsioon)
Madis Milling (Eesti Reformierakonna fraktsioon)
Anneli Ott (Eesti Keskerakonna fraktsioon)
Peeter Rahnel (Eesti Keskerakonna fraktsioon)
Martin Repinski (Eesti Keskerakonna fraktsioon)

Istungite arv

Riigikaitsekomisjon pidas II istungjärgul kokku **25** istungit, millest 3 olid väljasõiduistungid, 3 ühised istungid, 1 ühine väljasõiduistung ning 1 erakorraline istung 15. augustil 2019.

Toimus **3** väljasõiduistungit:

23.09.2019 külastas riigikaitsekomisjon kaitsetööstusettevõtet Milrem Robotics.
03.12.2019 tutvus riigikaitsekomisjon Häirekeskuse ja Päästeameti Lasnamäe komando tööga.
18.12.2019 külastas riigikaitsekomisjon väljasõiduistungi raames kaitsetööstusettevõtet Milrem LCM.

Toimus **3** ühist istungit:

24.09.2019 toimus majandus-, keskkonna- ja riigikaitsekomisjoni ühine istung tuuleenergia võimaluste kohta Eestis.
22.10.2019 toimus Soome Eduskunta kaitsekomisjoni ja Riigikogu riigikaitsekomisjoni ühine istung, kus arutati Eesti-Soome kaitsekoostöö üle

Toimus **1** ühine väljasõiduistung:

05.11.2019 toimus riigikaitsekomisjoni ja väliskomisjoni ühine väljasõiduistung Kaitseväge Peastaapi, mille raames andis Kaitseväge juhataja kindralmajor Martin Herem ülevaate Eesti Kaitseväge üksuste osalemisest rahvusvahelistel missioonidel.

Eelnõud

Riigikaitsekomisjon määrati juhtivkomisjoniks **3** seaduseelnõule ja **11** otsuse eelnõule.

II istungjärgul riigikaitsekomisjoni menetluses olnud eelnõudest võeti vastu 11 otsuse eelnõu:

1. Kaitseväge kasutamise tähtaja pikendamine Eesti riigi rahvusvaheliste kohustuste täitmisel ÜRO rahuvalvemissioonil Liibanonis (63 OE), vastu võetud 06.11.2019.
2. Kaitseväge kasutamise tähtaja pikendamine Eesti riigi rahvusvaheliste kohustuste täitmisel Euroopa Liidu sõjalisel missioonil EUNAVFOR Med/Sophia (64 OE), vastu võetud 06.11.2019.
3. Kaitseväge kasutamise tähtaja pikendamine Eesti riigi rahvusvaheliste kohustuste täitmisel Põhja-Atlandi Lepingu Organisatsiooni missioonil Iraagis (65 OE), vastu võetud 06.11.2019.
4. Kaitseväge kasutamise tähtaja pikendamine Eesti riigi rahvusvaheliste kohustuste täitmisel rahvusvahelisel sõjalisel operatsioonil Inherent Resolve (66 OE), vastu võetud 06.11.2019.
5. Kaitseväge kasutamise tähtaja pikendamine Eesti riigi rahvusvaheliste kohustuste täitmisel konfliktijärgsel rahutagamissioonil Liibanonis, Iisraelis, Egiptuses ja Süürias (67 OE), vastu võetud 06.11.2019.
6. Kaitseväge kasutamine Eesti riigi rahvusvaheliste kohustuste täitmisel Põhja-Atlandi Lepingu Organisatsiooni või selle liikmesriigi, Euroopa Liidu või Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni juhitalval muul rahvusvahelisel sõjalisel operatsioonil sellesse esmakordsel panustamisel (68 OE), vastu võetud 06.11.2019.
7. Kaitseväge kasutamine Eesti riigi rahvusvaheliste kohustuste täitmisel Põhja-Atlandi Lepingu Organisatsiooni reageerimisjõudude koosseisus (69 OE), vastu võetud 06.11.2019.
8. Kaitseväge kasutamise tähtaja pikendamine Eesti riigi rahvusvaheliste kohustuste täitmisel Euroopa Liidu väljaõppemissioonil ja ÜRO rahutagamissioonil Malis (70 OE), vastu võetud 06.11.2019.
9. Kaitseväge kasutamine Eesti riigi rahvusvaheliste kohustuste täitmisel Ühendkuningriigi ühendekspeditsiooniväe koosseisus (71 OE), vastu võetud 06.11.2019.
10. Kaitseväge kasutamise tähtaja pikendamine Eesti riigi rahvusvaheliste kohustuste täitmisel väljaõppe- ja nõustamissioonil Afganistanis (72 OE), vastu võetud 06.11.2019.
11. Kaitseväge kasutamise tähtaja pikendamine Eesti riigi rahvusvaheliste kohustuste täitmisel Prantsusmaa sõjalisel operatsioonil Barkhane Malis (72 OE), vastu võetud 06.11.2019.

II istungjärgu lõpuks jäi komisjoni menetlusse 3 seaduseelnõu:

1. Riigikaitseseadus (112 SE)
2. Karistusseadustiku muutmise seadus (riigivastased süüteod) (113 SE)
3. Kriminaalmenetluse seadustiku, halduskohtumenetluse seadustiku ja karistusseadustiku ning teiste seaduste muutmise seadus (kriminaal-, väärteo-, ja kohtumenetluse erisused erakorralise ja sõjaseisukorra ajal) (114 SE)

Arvamuse andmine

1. Komisjon andis 17.09.2019 arvamuse Riigikohtule põhiseaduslikkuse järelevalve asjas nr 5-19-38, mis puudutas Kaitseväge korralduse seaduse põhiseaduspärasust.
2. Komisjon arutas 17.09.2019 ja 07.10.2019 Eesti välispoliitika arengukava 2030 ning andis 07.10.2019 selle kohta arvamuse Riigikogu väliskomisjonile.
3. Komisjon andis 07.10.2019 arvamuse õiguskomisjonile „Õigusloomepoliitika põhialused aastani 2030“ eelnõu (53 OE) kohta.

4. Komisjon andis 04.11.2019 arvamuse õiguskomisjonile relvaseaduse, riigilõivuseaduse ja strateegilise kauba seaduse muutmise seaduse (tulirelvadirektiivi ülevõtmine) eelnõu 62 SE kohta.

Muud komisjonis käsitletud teemad

10.09.2019 arutas komisjon USA kaitseotstarbeliste investeeringute üle.
16.09.2019 andis kaitseminister Jüri Luik ülevaate 28.-29.08.2019 toimunud Euroopa Liidu kaitseministrite kohtumistest.
08.10.2019 sai komisjon ülevaate 2020. aasta riigieelarve seaduse eelnõu 82 SE Kaitseministeeriumi valitsemisala kohta.
14.10.2019 sai komisjon ülevaate riigikaitsealistest sundkoormistest ja ajateenistuse arengutest.
21.10.2019 anti komisjoni ülevaade Eesti-Soome kaitsekoostööst.
04.11.2019 arutas komisjon Eesti Reservohvitseride Kogu arvamust 2020. aasta riigieelarve seaduse eelnõu 82 SE kohta.
12.11.2019 käsitles komisjon mereseiret Mereväe ülem mereväekapten Jüri Saskaga ning kohtus NATO Euroopa vägede kõrgema peakorteri (SHAPE) Eesti esindaja kindralmajor Meelis Kiiliga.
19.11.2019 sai komisjon ülevaate 2019. aasta 12. novembril Brüsselis toimunud Euroopa Liidu kaitseministrite kohtumisest, 2019. aasta 24.-25. oktoobril Brüsselis toimunud NATO kaitseministrite kohtumisest ja arengutest arengutest NATOs ja EL-is.
02.12.2019 anti komisjonile ülevaade Siseministeeriumi mereseire töörühma tegevusest ja Siseministeeriumi nägemusest integreeritud riigisisese mereseirest.
09.12.2019 sai komisjon ülevaate riigikaitseõiguse revisjoni töörühma tööst.
16.12.2019 andsid komisjoni esimees Andres Metsoja ja komisjoni liige Ants Laaneots ülevaate Washingtonis 09-11.12.2019 toimunud NATO PA Transatlantilisest foorumist.

Konverentsid

31.10.2019 korraldas riigikaitsekomisjon koostöös Eesti Reservohvitseride Kogu ja Eesti NATO Ühinguga sümposiumi teemal „Riigikaitsekohus – kas ja kuidas?“.

Kohtumised ja välisvisiidid

04.09.2019-06.09.2019 osalesid komisjoni liikmed Andres Metsoja, Kalle Laanet ja Ants Laaneots Euroopa Liidu parlamentidevahelisel ühisel välis- ja julgeolekupoliitika ning ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika (CFSP/CSDP) konverentsil Soomes Helsingis.
09.09.2019 kohtus komisjon Eestisse akrediteeritud kaitseatašeedega.
09.09.2019 kohtus komisjon Prantsusmaa küberturvalisuse delegatsiooniga, sealhulgas Prantsuse parlamendi liikmetega.
16.09.2019 kohtus komisjon Soome Kaitseväge juhataja kindralleitnant Timo Kivineniga.
25.09.2019 osales komisjon koos õiguskomisjoni liikmetega väljasõidul Päästeameti Demineerimiskeskuse võimetuvustusele Männikule.
08.10.2019 kohtus riigikaitsekomisjoni esimees Andres Metsoja USA suursaatkonna Eestis juhi Brian R. Roraffi, asejuhi John Spykermani, kaitseatašee kolonelleitnant Povilas Strazdase ja poliitilise nõuniku Richard Rasmusseniga.
15.10.2019 kohtusid riigikaitsekomisjoni liikmed Johannes Kert ja Leo Kunnas Balti Kaitsekolledži juhtimiskursuse ja kindralstaabi kursuse ohvitseridega.
22.10.2019 kohtuti Soome Eduskunta kaitsekomisjoni kahepäevase Eesti visiidi raames Soome Eduskunta kaitsekomisjoniga.

28.10.2019 kohtusid komisjoni esimees Andres Metsoja ja komisjoni liige Johannes Kert Soome kaitseatašega Eestis.

04.11.2019 kohtus komisjon Kaitseliidu ülema brigaadikindral Riho Ühtegiga.

11.11.2019 osalesid komisjoni liikmed Ühendkuningriigi suursaatkonna eestvedamisel toimuval I maailmasõja lõppu tähistaval mälestuspäeval Kaitseväe kalmistul.

20.11.2019 kohtus riigikaitsekomisjon keskmaa õhutõrje teemal firmaga Rafael ja rannakaitse teemal firmaga Eurospike.

25.11-27.11.2019 osalesid komisjoni liikmed Andres Metsoja, Kalle Laanet, Jaak Juske, Johannes Kert, Leo Kunnas ja Madis Milling komisjoni välisvisiidil Belgias, kus külastati NATO ja Euroopa Liidu Eesti esindusi ning Monsis asuvat Euroopa vägede kõrgemat peakorterit SHAPEi.